
***ROMANIA'S ACCESSION TO THE UN. CASE-STUDY: THE ROLE OF THE
MINISTER OF EXTERNAL AFFAIRS, GRIGORE PREOTEASA, IN THE PROCESS
OF ACCESSION***

Ionel Radovici, PhD Student, University of Bucharest

Abstract: The process of accession of Romania to the United Nations has been one of length; Romania expressing its desire to be an UN member since 1946, but the official accession happening in 1955. The entire process was rather difficult, given the geopolitical context that the country faced immediately after the end of the Second World War. Despite the fact that Romania seemed to act as an independent state that wanted to get out of Moscow's influence, the Romanian foreign policy follows the pattern of all the other countries that had a massive influence from the Soviets. We do however identify a shift in domestic politics, and also in foreign policy, immediately after Stalin's death, when the control of all administrative sectors weakened in intensity, and thus some changes occurred. One of these changes happened in the Foreign Ministry, where Gheorghe Gheorghiu-Dej appoints Grigore Preoteasa, one of the Party intellectuals. Preoteasa was no stranger to foreign policy, serving for some time as P.R.R. General Secretary of the Washington Legation and before being appointed to the role of Prime Minister's Deputy Minister. This text's aim, based on documents from the Archives of the Ministry of Foreign Affairs, the National Archives of Romania and also scientific works to identify the role played by Grigore Preoteasa in Romania's accession process to the United Nations.

Keywords: *United Nations, Romania, Grigore Preoteasa, accession.*

Grigore Preoteasa, pentru cei mai mulți, rămâne personajul comunist care și-a pierdut viața în accidentul aviatic din apropierea aeroportului Vnukovo, Moscova, din 4 noiembrie 1957. Acesta facea parte din delegația română, care urma să ia parte la manifestațiile marcate de trecerea a 4 decenii de la *Revoluția din Octombrie*. La o privire mai atentă a personajului observăm cum Grigore Preoteasa este un reprezentant atipic al eșaloanelor superioare ale Comunismului Românesc. El face parte dintr-o familie muncitorească ce posedă intrinsec atașamente politice țărăniști însă direcția politică aleasă de acesta este una comunistă. De asemenea este evident faptul că personajul politic vizat nu a avut o traiectorie politică ascendentă liniară în interiorul ierarhiei de partid, viața sa partizană fiind marcată vizibil de multiple episoade în care Preoteasa a trebuit să utilizeze o cantitate impresionantă de abilitate politică pentru a se alia cu acele facțiuni avantajate ale Partidului sau pentru a se degaja de acele facțiuni a căror nivel de legitimitate internă scădea vizibil. Înainte de anul 1944 acesta era un personaj relativ activ al mișcării comuniste din țara noastră, lucru care i-a permis ca imediat după 23 august 1944 să ocupe o funcție importantă în cadrul ziarului România Liberă. Traseul profesional urmat de Preoteasa este descris de acesta în *Chestionarul pentru evidența cadrelor*: „aug 1944 – april 1945, Ziarul România Liberă, Redactor Șef; april 1945 – noemb 1947, Minist. Informațiilor, Dir. Presei – Secretar General; 1947 – 1948 M.A.E., Secretar General; iunie 1948 – decemb 1948 Washington, Legația R.P.R., Consilier; 1949 –

present, M.A.E., Prim Locțiitor al Ministrului.”¹ Funcția de prim locțiitor a deținut-o până în anul 1955 când a fost numit Ministru de Externe, ca apoi înainte de moartea sa prematură, să ocupe funcția de secretar al C.C. pentru propagandă.

În perioada 4 octombrie 1955 – 16 iulie 1957 Grigore Preoteasa a îndeplinit funcția de Ministru de Externe al Republicii Populare România. În perioada în care acesta a fost ministru, România a încercat să stabilească relații cu actorii scenei internaționale, însă atenția lui Preoteasa s-a îndreptat în special în crearea unor relații cu statele comuniste. Un eveniment care trebuie amintit, și care a avut loc în timpul mandatului său a fost acela reprezentat de faptul că România a devenit stat membru al Organizației Națiunilor Unite. Tratatul pentru ca România să devină stat membru au fost duse de predecesorul său aflat la conducerea Ministerului de Externe, Simion Bughici și nu numai. „Dorința României de a face parte din ONU a fost exprimată oficial încă din 1946, aderarea țării noastre a fost blocată până în 1955.”²

Funcția de Ministru de Externe i-a fost atribuită lui Grigore Preoteasa de către Gherghiu Dej având la bază mai multe motive. Unul dintre ele este amintit de Corneliu Mănescu (fost ministru de externe al României), care declara următoarele: „Grigore Preoteasa (decedat în catastrofa aviatică de pe aeroportul Vnukovo), Ion Gheorghe Maurer și Avram Banaciu, toți trei intelectuali, cu impresionantă morgă și ținută fizică, sunt niște posibile tatonări ale lui Gherghiu Dej de a găsi persoană capabilă să reprezinte interesele și ambițiile sale secrete de a scoate țara de sub hegemonia sovietică. Posibilitatea lor din acel moment era garantată, pe plan extern, de moartea lui Stalin, iar pe plan intern, de îndepărtarea ultimelor *cârțițe* ale Moscovei din Biroul Politic, Chișinevschi și Miron Constantinescu.”³ Toate aceste schimbări pe care Gheorghiu-Dej le operează fac parte din ceea ce acesta caracteriza în cadrul „Congresului al II-lea PMR din decembrie 1955 ca început al unei noi faze, în care fuseseră reintroduse conducerea colectivă și democrația internă”⁴, însă aceste schimbări nu sunt decât alte indicații venite din partea Moscovei, care a început campania de destalinizare, lansată de Nikita Hrușciov și oficializată în februarie 1956.

În ciuda faptului că România părea că acționează ca un stat independent care dorea să iasă de sub influența Moscovei, politica externă românească urmează modelul tuturor țărilor în care era prezentă o influență masivă din partea sovieticilor. Astfel despre statele care se regăsesc în *Europa de Est* autorul Tony Judt afirma următoarele: „deceniile sale postbelice au fost într-adevăr pașnice în comparație cu ceea ce se întâmplase înainte, dar numai datorită prezenței nedorite a Armatei Roșii: era liniștea din curtea închisorii, impusă cu tancul. Iar dacă țările-satelit din blocul sovietic s-au implicat într-o cooperare internațională aparent comparabilă cu evoluțiile din Vest, asta a fost numai pentru că Moscova le-a forțat să aibă instituții și schimburi *frățești*.”⁵ Faptul că România urma traiectoria stabilită de Moscova este

¹ Arhivele Naționale Istorice Centrale (în continuare A.N.I.C.), Arhiva C.C. al P.C.R., Colecția 53, Dosare de partid ale membrilor de partid cu stagi în ilegalitate care au încetat din viață, Dosar Nr. P/158, Grigore Preoteasa – Chestionar pentru evidența cadrelor, f. 6 – 7.

² „România în ONU”, disponibil la <http://www.mae.ro/node/1588>, accesat la 15.04.2015.

³ Lavinia BETEA, *Convorbiri neterminate. Corneliu Mănescu în dialog cu Lavinia Betea*, Ed. Polirom, Iași, 2001, p. 17.

⁴ Dennis DELETANT, „Studiu introductiv”, în: Ștefan Bosomitu, Mihai Burcea, coordonatori, *Spectrele lui Dej. Incursiuni în biografia și regimul unui dictator*, Editura Polirom, 2012, p. 25.

⁵ Tony JUDT, *Epoca postbelică. O istorie a Europei de după 1945*, Ed. Polirom, Iași, 2008, p. 19.

prezentat pe scurt și de Vladimir Tismăneanu, care preciza faptul că țara noastră avea „o politică externă complet subordonată Moscovei în perioada 1948-1963.”⁶ Nu doar politica externă a României este controlată de către regimul de la Moscova ci întreg sistemul este subordonat, după cum observă Francois Furet în lucrarea *Fascism și Comunism* „comunismul rămâne în Europa de Est (și cu deosebire în România) un regim impus cu forța,”⁷ afirmație care inevitabil ne prezintă o sumbră concluzie, și anume „universalismul comunist nu mai seamănă prea tare cu universalismul democratic al iluminismului din care pretinde că se trage.”⁸

În cadrul unei conferințe O.N.U. din luna iulie 1955, în cadrul *Raportului privind deplasarea la San Francisco pentru a participa la ședința festivă de aniversare a O.N.U.-lui* este specificat următorul lucru: „privind situația primirii în O.N.U. a țărilor de Democrație Populară, aproape toți vorbitorii au ocolit-o dar mulți au spus însă că ar fi bine să fie reprezentate toate țările.”⁹ La acel moment România a primit sprijin din partea unei țări care nu era apropiată, astfel „reprezentantul Indiei [...] le-a spus că mulți delegați nu au enumerat și alte țări care au dreptul să fie în O.N.U., spunând că există și o Românie, Bulgarie, Ungarie etc.”¹⁰

Aderarea României la O.N.U. a reprezentat un proces îndelungat la care au contribuit mai mulți factori, care în cele din urmă s-au dovedit decisivi pentru atingerea calității de membru. În anul 1955 se primeau primele semnale pozitive și astfel într-o notă primită de Ministerul de Externe în data de 1.XI.1955 din partea ambasadorului României, Cleja, în RPR Ungaria acesta specifica: „joi 13 octombrie am vizitat pe tovărășul Boldocki Jancs, ministrul Afacerilor Externe care printre altele m-a informat că, în ultimele zile, în emisiunile postului de radio *Europa Liberă* au intervenit unele elemente noi în sensul că respectivii n-ar fi exclus că România, Ungaria și Bulgaria să fie primite în ONU, dar că acest fapt nu va avea o prea mare semnificație.”¹¹ Aceste informații se regăsesc și câteva zile mai târziu când același ambasador, Cleja, afirma următoarele: „la 19 octombrie crt. am fost chemat de tovarășul Jozsef Karpati, locțiitor al ministrului afacerilor externe. Cu această ocazie, discutând unele aspecte ale vieții corpului diplomatic de la Budapesta tovarășul Karpati îmi spune că, nu de mult ar fi discutat cu ministrul Austriei și apoi cu cel al R.P.F. Jugoslave. și unul și altul erau siguri că țări ca Ungaria, România, Austria, Italia, Finlanda vor fi admise în O.N.U. în actuala sesiune. Ministrul R.P.F. Jugoslave i-ar fi spus că, delegația R.P.F. Jugoslave și Canadei de la O.N.U. îndeplinesc rolul de intermediar între cele două blocuri.”¹²

În cadrul lucrărilor prilejuite de conferința din anul 1955, unde delegația României a fost condusă de Grigore Preoteasa, au fost și state care se opuneau aderării României la

⁶ Vladimir TISMĂNEANU, Dorin DOBRINCU, Cristian VASILE, (editori), *Comisia prezidențială pentru analiza dictaturii comuniste din România. Raport Final*, Ed. Humanitas, București, 2007, p. 30

⁷ Francois FURET, Ernst NOLTE, *Fascism și comunism*, Editura Art, București, 2007, p. 26

⁸ *ibid.*

⁹ Arhiva Ministerului Afacerilor Externe (în continuare A.M.A.E.), Dosar referitor la admiterea României în Organizația Națiunilor Unite 1947 - 1955, Raportului privind deplasarea la San Francisco pentru a participa la ședința festivă de aniversare a O.N.U.-lui, f. 4.

¹⁰ *ibid.*

¹¹ A.M.A.E., Dosar referitor la admiterea României în Organizația Națiunilor Unite 1947 – 1955, Extras din adresa Ambasei RPR Budapesta nr. 169 înreg. la MAE nr. 3608/1.XI.1955 trimise de tov. ambasador Cleja.

¹² A.M.A.E., Dosar referitor la admiterea României în Organizația Națiunilor Unite 1947 – 1955, Extras din adresa Ambasei RPR Budapesta nr. 561 înreg. la MAE nr. 3606/1.XI.1955 trimise de tov. ambasador Cleja.

O.N.U. „În continuarea discuțiilor în comitetul politic adhoc astăzi 2 decembrie au luat cuvântul delegați. China Komitangistă a atacat țările noastre și a făcut ape la toate democrațiile să nu cedeze în fața *Șantajului sovietic*. [...] În încheiere a spus că delegația sa va face totul pentru admiterea celor 13 state dar că admiterea lor împreună cu celelalte 5 state care din punct de vedere al delegației lui nu îndeplinesc condițiile de a fi membru în O.N.U. *ar slăbi bazele omului*.”¹³ Putem observa cum România avea de suferit din cauza conducerii sale comuniste, dar și din cauza asocierii cu Uniunea Sovietică în contextul în care China manifesta un interes activ pentru desprinderea sa față de sfera de influență Sovietică.

Au fost și state care și-au afirmat deschis sprijinul pentru ca cele 18 state, din care făcea parte și România, să devină membre O.N.U. „Reprezentanții Noii Zeelande, Burmei, Filipinele, Irakului, Cehoslovaciei și Brazilia au susținut Principiul Universalității în O.N.U. și deci admiterea celor 18 țări.”¹⁴

La scurt timp după această întâlnire, în data de 4 decembrie România a fost supusă unui nou atac din partea Cubei. „reprezentantul Cubei a vorbit timp de 2 ore atacând țările de democrație populară și Uniunea Sovietică. Cubanezul a vorbit pe un ton al Războiului Rece, uzând cuvinte necontrolate, reactionare. [...] Vorbind despre țara noastră a spus că sunt 90 cîmpuri de concentrare, codul penal din 1949 aproba munca forțată, cetățenii de religie musulmană din Dobrogea sînr persecutați și a redat din declarația episcopului catolic de Sibiu care a fugit în Germania Occidentală. A declarat că va vota împotriva admitterii țărilor de democrație în O.N.U.”¹⁵ În acel moment România a primit ajutor din partea Poloniei, „reprezentantul R.P. Polone a arătat că reprezentantul Cubei a vorbit cu ură împotriva spiritului Genevei încercând să readucă războiul rece în comitetul adhoc. A enumerat diferite aspecte politice, economice și sociale ce au fost realizate de țările de democrație populară.”¹⁶

În aceeași zi au avut loc noi evenimente, prin intermediul cărora observăm cum România nu se bucura de un sprijin politic declarat din partea unor state, însă acestea nu s-au opus aderării româniei la ONU. „În ședința de după masa zilei de 4 decembrie au luat cuvântul următorii. Reprezentantul Greciei susține rezoluțai canadiană în general. Face aceasta cu toate că țările noastre nu și-au respectat tratatele încheiate cu grecia după război.”¹⁷ Pe de altă parte observăm cum reprezentanții statelor care se aflau în sfera de influență comunistă își exprimă sprijinul, astfel „reprezentantul R.S.S. Ucrainei sprijină intrarea celor 18 state fără a face discriminare. A răspuns atacurilor neîntemeiate ale reprezentantului Cubei.”¹⁸

În același context observăm cum și alte state oferă sprijin țărilor aspirante la statutul de membru O.N.U. printre care se află și România. „Reprezentantul Australiei sprijină primirea celor 18 state cu toate că *țările libere* platește aceasta. Face analiza statelor candidate și spune că *statele libere* are mai mult de câștigat deoarece de partea lor vor fi 13 state și în plus *țările satelite* se vor convinge de democrația vestică venind în contact cu O.N.U. Face

¹³ A.M.A.E., Dosar referitor la admiterea României în Organizația Națiunilor Unite 1947 – 1955, Direcțiunea Tratatelor București, Nota lui Dumitrăchescu de la New York.

¹⁴ *ibid.*

¹⁵ *ibid.*

¹⁶ *ibid.*

¹⁷ A.M.A.E., Dosar referitor la admiterea României în Organizația Națiunilor Unite 1947 – 1955, Ministerul Poștelor și Telecomunicațiilor din R.P.R., Direcția Tratatelor București, Telegramă de stat, 6 decembrie 1955.

¹⁸ *ibid.*

apel la China naționalistă să nu depună veto în consiliul de securitate.”¹⁹ Grupul celor 18 state și sprijinul Siriei, care prin reprezentantul său „cere să nu se mai uzeze cuvinte *țări care merită și țări care nu merită*. Toate țările au drept să fie membre ale O.N.U.-lui. În țările nemembre nu sunt gansteri sau provocatori la război iar în țările membre toată lumea este perfectă. Vorbind despre țările noastre a arătat că *țările din Europa Răsăriteană joacă un rol important în viața politicii internaționale*, sprijină primirea tuturor 18 state.”²⁰ Pe aceeași lungime de undă se află și reprezentanții Libanului și Pakistanului. „Reprezentantul Pakistanului sprijină candidatura tuturor 18 țări și va vota ca atare. Reprezentantul Libanului susține primirea tuturor 18 țări spunând că guvernul său consideră că toate îndeplinesc condiții de a deveni membre.”²¹ Aceeași linie este respectată și de Islanda care declara „că cei 60 de membri ai O.N.U.-lui se pretind care mai de care iubitori de pace însă a găsit că sunt câteva țări printre care nu sunt iubitoare de pace, [...] toate țările ce au depus candidatura de atâția ani sunt calificate să devină membre.”²²

Data de 7 decembrie a reprezentat ziua în care aderarea celor 18 state a intrat în linie dreaptă. „În după amiaza zilei de 7 decembrie în comitetul adhoc a fost votat rezoluția canadiană. Au votat pentru rezoluție 52 delegați. Au votat împotriva rezoluției China naționalistă și Cuba. Sau abținut dela vot Statele Unite, Franța, Belgia, Grecia și Israelul. Africa de Sud fost absentă. Astăzi urmează să fie aprobată de Adunarea Generală și după va merge la Consiliul de Securitate. Sa stabilit definitiv data de 26 decembrie când se va termina sesiunea celei de a zece Adunări Generale.”²³

Următoarea zi au avut loc noi discuții contradictorii pe marginea intrării în O.N.U. a țărilor menționate în rezoluția canadiană, „La 8 decembrie Adunarea Generală sa întrunit pentru a aproba rezoluția adoptată de comitetul adhoc. Înainte de a se începe votul au luat cuvântul următorii delegați. Grecia a spus ca s-a abținut și se va abține dela vot deoarece nu vrea să voteze pentru democrațiile populare. A atacat în special R.P. Albania. China naționalistă și Cuba au repetat aceleași atacuri împotriva democrațiilor populare. Israel a motivat abținerea și că se va abține și pe viitor deoarece nu vrea să voteze pentru Iordania și Liban. În cazul că se va pune separat la vot Israel va vota pentru toate celelalte 16 state. Paraguay și Chile au spus că au votat și vor vota pentru toate cele 18 țări. Uniunea Sovietică a apărut din nou ce se ascundea în spatele acestei abțineri dela vot și a răspuns Greciei în problema Albaniei. R.P. Polonă a răspuns la atacurile reprezentantului Cubei. Grecia a luat din nou cuvântul și a repetat aceleași atacuri împotriva R.P. Albaneze. Canada și Peru și-au exprimat convingerea că majoritatea Consiliului de Securitate va vota pentru rezoluția pentru a rezolva o problemă atât de așteptată de cele 18 țări. După aceasta s-a trecut la vot. Au votat pentru rezoluția canadiană 52 de țări, s-au opus China naționalistă și Cuba, s-au abținut de la

¹⁹ *ibid.*

²⁰ *ibid.*

²¹ *ibid.*

²² *ibid.*

²³ A.M.A.E., Dosar referitor la admiterea României în Organizația Națiunilor Unite 1947 – 1955, Ministerul Poștelor și Telecomunicațiilor din R.P.R., Direcția Tratatate București, Telegramă de stat, 8 decembrie 1955.

vot Statele Unite, Grecia, Israel, Franța, Belgia. Ședința Consiliului de Securitate nu s-a fixat încă.”²⁴

În data de 10 decembrie au demarat lucrările în urma cărora cele 18 state să devină membre cu drepturi depline ale O.N.U. „Astăzi 10 decembrie sa început discuția în Consiliul de Securitate. Reprezentantul Noii Zeelande care este președintele Consiliului și a exprimat convingerea că membrii Consiliului vor depune eforturi pentru soluționarea problemei primirii de noi membri. Același lucru a fost repetat de reprezentantul Peru. Reprezentantul Turciei a declarat ca este autorizat de Guvern să voteze pentru toate 18 țări. Reprezentatul Uniunii Sovietice a introdus o rezoluția care să reglementeze regula de proceduri (rezoluția cere Consiliului de Securitate să voteze pentru fiecare țară în ordinea datei când țara respectivă a cerut să fie membră după ce Consiliul de Securitate va vota pentru primul aplicant decizia să meargă la Adunarea Generală și în felul acesta să se voteze pentru fiecare în parte). Țara noastră este a 9 în ordinea respectivă.”²⁵ După o serie de discuții care s-au derulat pe parcursul mai multor zile „la 14 decembrie 1955, Adunarea generală a ONU a decis, prin rezoluția A/RES/995 (X), primirea României în ONU, alături de alte 15 state.”²⁶

După cum putem observa rolul pe care Grigore Preoteasa l-a jucat în procesul de aderare al țării noastre la Organizația Națiunilor Unite este unul important, dacă luăm în calcul modul în care direcțiile politicii externe românești purtau amprenta sovietică. Spun acest lucru deoarece influența pe care Uniunea Sovietică o manifesta asupra noastră era decisivă în luarea tuturor deciziilor, însă după moartea lui Stalin se observă o scădere în intensitate a presiunii venite din partea conducerii sovietice. Pe fondul acestor schimbări, aderarea a devenit un lucru din ce în ce mai prezent în agenda de politică externă a României, iar numirea lui Grigore Preoteasa în fruntea Ministerului de Externe nu trebuie să ne surprindă, având în vedere experiența de care acesta după perioada îndelungată pe care acesta a petrecut-o în cadrul ministerului, unde un interval însemnat de timp acesta a fost locțiitor al ministrului. Prin intermediul acestei funcții Preoteasa a asistat la schimbarea mai multor miniștri, el reușind să rămână personajul care a asigurat continuitatea politicii externe românești. Dacă luăm în calcul și perioada în care Preoteasa a activat la Washington, ca șef de legăție, este evidentă aflarea sa în fruntea delegației care a reprezentat România în cadrul tratatelor pentru aderarea la O.N.U. Prin numirea lui Grigore Preoteasa la conducerea ministerului, Gheorghiu-Dej dă dovadă de maturitate politică, fiind conștient de importanța unei persoane care să poată garanta o doză însemnată de mobilitate, dar în același timp și de maturitate politică, calități principale într-un proces eficient de negociere. Nu în ultimul rând importanța pe care Preoteasa o are în procesul de aderare al României la Organizația Națiunilor Unite se regăsește și în momentul în care, imediat după aderare, discursul de mulțumire al țării noastre a fost rostit la radio, tot de Preoteasa, fapt ce ne demonstrează încrederea pe care Gheorghiu-Dej o investise în Grigore Preoteasa.

²⁴ A.M.A.E., Dosar referitor la admiterea României în Organizația Națiunilor Unite 1947 – 1955, Ministerul Poștelor și Telecomunicațiilor din R.P.R., Direcția Tratatate București, Telegramă de stat, 9 decembrie 1955.

²⁵ A.M.A.E., Dosar referitor la admiterea României în Organizația Națiunilor Unite 1947 – 1955, Ministerul Poștelor și Telecomunicațiilor din R.P.R., Direcția Tratatate București, Telegramă de stat, 11 decembrie 1955

²⁶ „România în ONU”, disponibil la <http://www.mae.ro/node/1588>, accesat la 15.04.2015.

BIBLIOGRAFIE

Surse primare

1. Arhivele Naționale Istorice Centrale (în continuare A.N.I.C.), Arhiva C.C. al P.C.R., Colecția 53, Dosare de partid ale membrilor de partid cu stagiul în ilegalitate care au încetat din viață, Dosar Nr. P/158, Grigore Preoteasa – Chestionar pentru evidența cadrelor, f. 6 – 7.
2. A.M.A.E., Dosar referitor la admiterea României în Organizația Națiunilor Unite 1947 – 1955, Extras din adresa Ambasei RPR Budapesta nr. 169 înreg. la MAE nr. 3608/1.XI.1955 trimise de tov. ambasador Cleja.
3. A.M.A.E., Dosar referitor la admiterea României în Organizația Națiunilor Unite 1947 – 1955, Extras din adresa Ambasei RPR Budapesta nr. 561 înreg. la MAE nr. 3606/1.XI.1955 trimise de tov. ambasador Cleja.
4. A.M.A.E., Dosar referitor la admiterea României în Organizația Națiunilor Unite 1947 – 1955, Direcțiunea Tratatelor București, Nota lui Dumitrăchescu de la New York.
5. A.M.A.E., Dosar referitor la admiterea României în Organizația Națiunilor Unite 1947 – 1955, Ministerul Poștelor și Telecomunicațiilor din R.P.R., Direcția Tratatelor București, Telegramă de stat, 6 decembrie 1955.
6. A.M.A.E., Dosar referitor la admiterea României în Organizația Națiunilor Unite 1947 – 1955, Ministerul Poștelor și Telecomunicațiilor din R.P.R., Direcția Tratatelor București, Telegramă de stat, 8 decembrie 1955.
7. A.M.A.E., Dosar referitor la admiterea României în Organizația Națiunilor Unite 1947 – 1955, Ministerul Poștelor și Telecomunicațiilor din R.P.R., Direcția Tratatelor București, Telegramă de stat, 9 decembrie 1955.
8. A.M.A.E., Dosar referitor la admiterea României în Organizația Națiunilor Unite 1947 – 1955, Ministerul Poștelor și Telecomunicațiilor din R.P.R., Direcția Tratatelor București, Telegramă de stat, 11 decembrie 1955.
9. Arhiva Ministerului Afacerilor Externe (în continuare A.M.A.E.), Dosar referitor la admiterea României în Organizația Națiunilor Unite 1947 - 1955, Raportului privind deplasarea la San Francisco pentru a participa la ședința festivă de aniversare a O.N.U.-lui, f. 4.

Lucrări generale și volume monografice

1. BETEA Lavinia, *Convorbiri neterminate. Corneliu Mănescu în dialog cu Lavinia Betea*, Ed. Polirom, Iași, 2001.
2. DELETANT Dennis, „Studiu introductiv”, în: Ștefan Bosomitu, Mihai Burcea, coordonatori, *Spectrele lui Dej. Incursiuni în biografia și regimul unui dictator*, Editura Polirom, 2012.
3. FURET Francois, Ernst NOLTE, *Fascism și comunism*, Editura Art, București, 2007.
4. JUDT Tony, *Epoca postbelică. O istorie a Europei de după 1945*, Ed. Polirom, Iași, 2008.
5. TISMĂNEANU Vladimir, Dorin DOBRINCĂ, Cristian VASILE, (editori), *Comisia prezidențială pentru analiza dictaturii comuniste din România. Raport Final*, Ed. Humanitas, București, 2007.

Surse internet

1. România în ONU”, disponibil la <http://www.mae.ro/node/1588>.